

II

(Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja nie jest obowiązkowa)

DECYZJE

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 10 marca 2009 r.

w sprawie środka C 5/2000 (ex NN 118/97) przyznanego przez Hiszpanię na rzecz przedsiębiorstwa SNIACE S.A., z siedzibą w Torrelavega, Cantabria, zmieniająca decyzję 1999/395/WE

(notyfikowana jako dokument nr C(2009) 1479)

(Jedynie tekst w języku hiszpańskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2009/612/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanym artykułem⁽¹⁾ i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) W piśmie z dnia 17 kwietnia 1997 r. do Komisji wpłynęła skarga od austriackiego przedsiębiorstwa Lenzing AG, głównego producenta włókien wiskozowych we Wspólnocie, dotycząca serii środków przyznanых konkurencyjnej spółce hiszpańskiej Sociedad Nacional de Industrias y Aplicaciones de Celulosa Española S.A. (zwanej dalej „SNIACE”).
- (2) Pismem z dnia 7 listopada 1997 r. Komisja poinformowała rząd hiszpański o swojej decyzji o wszczęciu postępowania przewidzianego w art. 88 ust. 2 Traktatu.

- (3) Decyzją 1999/395/WE⁽²⁾ (zwaną dalej „decyzją z 1998 r.”), Komisja uznała za bezprawną i niezgodną ze wspólnym rynkiem pomoc udzieloną przez Fondo de Garantía Salarial (fundusz gwarantowanych wynagrodzeń, zwany dalej „FOGASA”) oraz przez Tesorería General de la Seguridad Social (powszechna kasa ubezpieczeń społecznych, zwana dalej „TGSS”) na rzecz SNIACE, jako że porozumienia dotyczące zwrotu zadłużenia zawarte pomiędzy SNIACE a FOGASA oraz porozumienie w sprawie restrukturyzacji zadłużenia zawarte pomiędzy SNIACE i TGSS nie odpowiadały uwarunkowaniom rynkowym, ponieważ stopy procentowe zastosowane w odniesieniu do porozumień były niższe od rynkowych. Wspomniana negatywna decyzja nakazywała Hiszpanii uzyskanie od beneficjenta zwrotu zakwestionowanej pomocy.

- (4) W wyroku Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 29 kwietnia 1999 r. w sprawie C-342/96, *Królestwo Hiszpanii przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich* (zwanym dalej „Tubacex”) ⁽³⁾ Trybunał uznał, że porozumienia dotyczące restrukturyzacji zadłużenia zawarte przez TGSS i FOGASA nie stanowiły pomocy państwa, jako że wspomniane podmioty publiczne działały w sposób, w jaki działałby wierzyciel prywatny próbujący odzyskać należne mu kwoty, pod warunkiem że zastosowane oprocentowanie było co najmniej równe temu, jakie zastosowałby wierzyciel prywatny⁽⁴⁾ oraz że porozumienie o restrukturyzacji zadłużenia nie powodowało kumulowania się nowego zadłużenia.

⁽¹⁾ Dz.U. C 275 z 16.11.2007, s. 18.

⁽²⁾ Dz.U. L 149 z 16.6.1999, s. 40.

⁽³⁾ Rec. 1999, s. I-2459.

⁽⁴⁾ Punkt 48 wyroku w sprawie „Tubacex”.

- (5) Na podstawie orzeczenia w sprawie „Tubacex” Komisja zdecydowała się poddać ponownej ocenie decyzję z 1998 r., ponieważ uznała, że wnioski z niej wynikające mogą mieć zastosowanie wobec SNIACE. Dlatego też w piśmie z dnia 16 lutego 2000 r. skierowanym do władz hiszpańskich Komisja zdecydowała się wszcząć formalne postępowanie wyjaśniające⁽¹⁾ ustanowione art. 88 ust. 2 akapit pierwszy Traktatu, aby częściowo odwołać decyzję z 1998 r. (zwane dalej „powtórny wszczeniem postępowania”).
- (6) W piśmie z dnia 21 marca 2000 r. Hiszpania przekazała Komisji swoje uwagi dotyczące decyzji o powtórny wszczeniu postępowania.
- (7) Uwzględniając uwagi sformułowane przez władze hiszpańskie oraz przez strony zainteresowane po powtórny wszczeniu postępowania, Komisja uznała formalne postępowanie wyjaśniające za zakończone dnia 20 września 2000 r. na podstawie decyzji Komisji 2001/43/WE⁽²⁾ (zwanej dalej „decyzją z 2000 r.”) i stwierdziła, że środki przyznane SNIACE nie stanowiły pomocy państwa, stosownie do orzeczenia w sprawie „Tubacex”. Na mocy decyzji z 2000 r. zmodyfikowano częściowo decyzję z 1998 r. poprzez zastąpienie pierwszego akapitu art. 1 i skreślenie art. 2.
- (8) W decyzji z 2000 r. Komisja uznała, że wierzyciele publiczni, stosując odsetki ustawowe, starali się maksymalnie zwiększyć swoje możliwości odzyskania należnych im kwot bez ponoszenia strat ekonomicznych. W opinii Komisji „Hiszpania działała w sposób, w jaki postępowałby hipotetyczny wierzyciel prywatny, który miałby taką samą pozycję wobec SNIACE”⁽³⁾.
- (9) W związku z decyzją z 2000 r. przedsiębiorstwo Lenzing zaskarżyło decyzję z 2000 r. do Sądu Pierwszej Instancji.
- (10) Sąd Pierwszej Instancji w wyroku z dnia 21 października w sprawie T-36/99⁽⁴⁾ unieważnił decyzję z 2000 r., na skutek oczywiście błędnej oceny w zakresie stosowania kryterium postępowania wierzyciela publicznego jako wierzyciela prywatnego. Trybunał Sprawiedliwości utrzymał wyrok Sądu Pierwszej Instancji⁽⁵⁾.
- (11) Z powodu tego unieważnienia powtórne formalne postępowanie wyjaśniające wciąż jeszcze nie zostało zakończone.
- (12) Pismami z dnia 3 grudnia 2004 r., 13 maja 2005 r., 18 lipca 2005 r. i z dnia 7 sierpnia 2008 r. Komisja wezwała władze hiszpańskie do udzielenia informacji uzupełniających, które to informacje zostały jej udzielone w pismach z dnia 28 lutego 2005 r., 4 lipca 2005 r.,

29 września 2005 r., 10 września 2008 r. i 15 września 2008 r.

2. OPIS ŚRODKA

- (13) Beneficjentem środków jest SNIACE, przedsiębiorstwo założone w 1939 r. Przedsiębiorstwo to zajmuje się produkcją celulozy, papieru, włókien wiskozowych, włókien syntetycznych i siarczanu sodowego. Obroty SNIACE w roku 2007 wyniosły 15 mln EUR.
- (14) FOGASA i TGSS zawarły ze SNIACE porozumienia o zwrocie i restrukturyzacji zadłużenia opisane w motywach 15–21.

Porozumienia zawarte z FOGASA

- (15) FOGASA jest organem autonomicznym podlegającym Ministerstwu Pracy i Imigracji, finansowanym ze składek przedsiębiorstw. Zgodnie z przepisami art. 33 ust. 1 akapit pierwszy regulaminu pracowniczego podstawową misją organu jest wypłacanie „pracownikom kwot zaległych wynagrodzeń niewypłaconych ze względu na niewypłacalność lub upadłość przedsiębiorcy”. Artykuł 33 ust. 4 zobowiązuje FOGASA do wstąpienia w prawa oraz przejmowania akcji pracowników w celu uzyskania zwrotu wypłaconych zaliczkowo kwot.
- (16) Zgodnie z przepisami dekretu królewskiego 505/85 z dnia 6 marca 1985 r.⁽⁶⁾ FOGASA może zawierać porozumienia dotyczące zwrotu kwot wypłaconych zaliczkowo w formie wypłat pensji i odpraw na rzecz pracowników w celu umożliwienia odzyskania należnych kwot, od których naliczane są odsetki ustawowe.
- (17) Fundusz FOGASA zawarł dwa porozumienia o zwrocie zadłużenia ze SNIACE, dnia 5 listopada 1993 r. i 31 października 1995 r. W pierwszym przypadku suma zadłużenia wyniosła 1 362 708 700 ESP (łącznie z odsetkami), zaś w drugim przypadku 339 459 878 ESP (łącznie z odsetkami).
- (18) Pierwsze porozumienie, z dnia 5 listopada 1993 r. (zwane dalej „porozumieniem z FOGASA I”), dotyczyło kwot wypłaconych przez FOGASA w charakterze wynagrodzeń i odpraw należnych od SNIACE na rzecz personelu. Zadłużenie wynosiło 897 652 759 ESP, do której to kwoty należało doliczyć odsetki w kwocie 465 055 911 ESP według stopy procentowej 10 %, co dawało w sumie 1 362 708 700 ESP. Zadłużenie zostało powiązane z hipoteką na aktywach SNIACE, a jego spłata miała następować zgodnie z harmonogramem, który został renegocjowany w dniu 18 marca 1999 r. i zgodnie z którym kwoty spłat wyrażone w pesetach (ESP) przedstawiały się następująco:

⁽¹⁾ Dz.U. C 110 z 15.4.2000, s. 33.

⁽²⁾ Dz.U. L 11 z 16.1.2001, s. 46.

⁽³⁾ Motyw 30.

⁽⁴⁾ Rec. 2004, s. II-3597.

⁽⁵⁾ Sprawa C-525/04, Zb.Orz. 2007, s. I-9947

⁽⁶⁾ BOE nr 92 z 17.4.1985, s. 10203.

Tabela 1

Porozumienie z FOGASA I

(ESP)

	Porozumienie początkowe z dnia 5 listopada 1993 r.	Porozumienie renegotjowane z dnia 18 marca 1999 r.
1994	20 000 000	20 000 000
1995	55 000 000	55 000 000
1996	90 000 000	40 000 000
1997	110 000 000	50 000 000
1998	160 000 000	80 000 000
1999	160 000 000	80 000 000
2000	392 527 956	259 427 000
2001	375 180 746	259 427 000
2002		259 427 000
2003		259 427 000
Razem	1 362 708 702	1 362 708 000

- (19) Drugie porozumienie, z dnia 31 października 1995 r. (zwane dalej „porozumieniem z FOGASA II”), obejmowało kwoty, jakie FOGASA wypłacało na podstawie porozumienia z dnia 5 listopada 1993 r. z tytułu zaległych pensji i odpraw niewypłaconych przez SNIACE personelowi przedsiębiorstwa. Nowe zadłużenie osiągnęło kwotę 229 424 860 ESP, do której należało dodać odsetki w wysokości 110 035 018 ESP naliczane według stopy 9 %, co razem dawało kwotę 339 459 878 ESP. Zadłużenie zostało powiązane z hipoteką na aktywach SNIACE, a jego spłata miała następować zgodnie z harmonogramem, który został renegotjowany w dniu 18 marca 1999 r. i zgodnie z którym kwoty spłat wyrażone w pesetach (ESP) przedstawiały się następująco:

Tabela 2

Porozumienie z FOGASA II

(ESP)

	Porozumienie początkowe z dnia 31 października 1995 r.	Porozumienie renegotjowane z dnia 18 marca 1999 r.
1995		5 000 000
1996	20 000 000	10 000 000
1997	20 000 000	10 000 000
1998	20 000 000	10 000 000
1999	30 000 000	20 000 000
2000	30 000 000	20 000 000
2001	30 000 000	20 000 000
2002	40 000 000	50 000 000
2003	149 459 878	156 262 000
Razem	339 459 878	301 262 000

TGSS

- (20) TGSS, zgodnie z postanowieniami art. 20 ustawy generalnej o ubezpieczeniu społecznym⁽¹⁾, może odroczyć lub rozłożyć na raty płatności zaległych składek na ubezpieczenie społeczne, jak również naliczone koszty dodatkowe z tytułu tych płatności. Artykuł 27 tej samej ustawy precyzuje, że koszty dodatkowe z tytułu nieterminowych wpłat powinny być doliczane do zaległych zobowiązań.
- (21) Porozumienie z dnia 8 marca 1996 r., zmienione porozumieniami z dnia 7 maja 1996 r. i 30 września 1997 r., miało na celu restrukturyzację spłaty zadłużenia na kwotę ogółem 3 510 387 323 ESP, powiększoną o należne odsetki w kwocie 615 056 349 ESP, naliczane według stopy 7,5 %. Kwota główna odpowiadała zaległym składkom na ubezpieczenie społeczne za okres od lutego 1991 r. do lutego 1997 r. Spłata miała nastąpić w 120 miesięcznych ratach, przy czym przez dwa pierwsze lata spłacane były wyłącznie odsetki naliczane według stopy ustawowej 7,5 %, podczas gdy od trzeciego do dziesiątego roku zwracany miał być kapitał i odsetki stosownie do rocznej amortyzacji w wysokości 5 % (od października 1999 r. do września 2001 r.), 10 % (od października 2001 r. do września 2003 r.), 15 % (od października 2003 r. do września 2005 r.) i 20 % (od października 2005 r. do września 2007 r.).

3. POWODY WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA

- (22) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła, że analiza przeprowadzona przez Trybunał Sprawiedliwości w sprawie „Tubacex” może zostać w pełni zastosowana do środków będących przedmiotem decyzji z 1998 r. i w związku z powyższym należało częściowo odwołać wspomnianą decyzję, jak również ponownie dokonać oceny porozumień zawartych pomiędzy SNIACE a wierzycielami publicznymi.
- (23) Z tego względu, w świetle wyroku w sprawie „Tubacex”, Komisja wyraziła pewne wątpliwości w odniesieniu do środków zastosowanych przez wierzycieli publicznych:
- po pierwsze, wątpliwości dotyczące wystąpienia elementów pomocy państwa w środkach uznanych za niezgodne ze wspólnym rynkiem w decyzji z 1998 r., a w przypadku stwierdzenia wystąpienia takich elementów – dotyczące zgodności takiej pomocy, oraz
  - po drugie, wątpliwości dotyczące postępowania wierzyciela prywatnego, który znalazłby się w porównywalnej sytuacji i musiałby wymagać oprocentowania wyższego niż wierzyciele publiczni.

(¹) BOE nr 154 z 20.6.1994, s. 20658.

4. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

- (24) Zainteresowane strony nie przedstawiły uwag.

5. UWAGI HISZPANII

- (25) W piśmie z dnia 21 marca 2000 r. rząd hiszpański przedstawił swoje uwagi.
- (26) Władze hiszpańskie nie zgadzają się z decyzją Komisji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, jako że, w ich opinii, postępowanie takie nie było konieczne na potrzeby przewidywanego częściowego odwołania decyzji z 1998 r.
- (27) Jeśli chodzi o porozumienie o restrukturyzacji zadłużenia zawarte przez SNIACE i TGSS, władze hiszpańskie nie podzielają opinii Komisji, zgodnie z którą „wydaje się normalne, aby w ugodach pozasądowych, których przedmiotem lub celem jest restrukturyzacja istniejącego zadłużenia, wierzyciel starał się uzyskać od dłużnika odsetki za zwłokę wyższe od odsetek ustawowych w zamian za powstrzymanie się od wstąpienia na drogę sądową w celu odzyskania długu”. Wręcz przeciwnie, władze stwierdzają, że ze względu na sytuację finansową przedsiębiorstwa oraz ze względu na koszty, długi czas oczekiwania oraz niepewność, jaka wiąże się z postępowaniem sądowym, w ugodach pozasądowych na ogół ustala się oprocentowanie niższe od stopy ustawowej.
- (28) Dlatego też władze hiszpańskie podtrzymują swój argument, że rozłożenie zadłużenia na raty z zastosowaniem odsetek ustawowych chroni interes systemu ubezpieczeń społecznych, dając możliwość odzyskania długów, bardziej niż jakiegokolwiek inne formy działania, które mogłyby przedsięwziąć wierzyciel prywatny.
- (29) Rząd hiszpański przypomina jednocześnie, że podczas gdy wierzyciel prywatny może uzgodnić z dłużnikiem jakiegokolwiek oprocentowanie, organy odpowiedzialne za ubezpieczenia społeczne są zobowiązane do przestrzegania art. 20 ustawy generalnej o ubezpieczeniu społecznym, który stanowi, że w porozumieniach o restrukturyzacji zadłużenia stosowane będą odsetki ustawowe.
- (30) W swojej decyzji o wszczęciu postępowania Komisja uznała, że porównanie warunków umowy z wierzycielami prywatnymi z października 1996 r. z warunkami porozumienia o restrukturyzacji zadłużenia zawartego pomiędzy TGSS a SNIACE mogło okazać się niewłaściwym sposobem zastosowania kryterium „wierzyciela prywatnego” w rozumieniu przyjętym przez Trybunał Sprawiedliwości. Wobec powyższego władze hiszpańskie oświadczyły, że ze względu na zobowiązania ustawowe organów administracji publicznej sytuacja wierzycieli publicznych nie może być porównywana do sytuacji wierzycieli prywatnych. Równocześnie jednak podkreśliły, że pomimo różnic, warunki porozumień zawartych pomiędzy organem ubezpieczeń społecznych a SNIACE, z jednej strony, oraz pomiędzy

FOGASA a SNIACE, z drugiej, były bardziej rygorystyczne niż warunki uzgodnione w umowie zawartej z wierzycielami prywatnymi.

- (31) Wreszcie władze hiszpańskie podtrzymały stanowisko przedstawione przez nie podczas postępowania zakończonego wydaniem decyzji z 1998 r.

6. OCENA ŚRODKÓW

6.1. UZASADNIENIE POWTÓRNEGO WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA

- (32) Władze hiszpańskie podtrzymują pogląd, że wszczęcie nowego formalnego postępowania wyjaśniającego nie było konieczne dla rozstrzygnięcia sprawy i że poszanowanie praw stron zainteresowanych nie stanowiło wystarczającego powodu dla takiego wszczęcia.
- (33) Ze swej strony Komisja uważa, że wyrok w sprawie „Tubacex” stanowił wystarczająco istotną podstawę, aby podać tę informację do wiadomości władz hiszpańskich i stron zainteresowanych. W rzeczywistości wspomniany wyrok mógł zmienić kryteria oceny, które zostały przedstawione w decyzji o wszczęciu postępowania z dnia 7 listopada 1997 r.

6.2. OKREŚLENIE ISTNIENIA POMOCY PAŃSTWA W ROZUMIENIU ART. 87 UST. 1 TRAKTATU

- (34) Ponownie wszczynając postępowanie, Komisja miała na celu ustalenie, czy porozumienia zawarte pomiędzy SNIACE a publicznymi wierzycielami przedsiębiorstwa obejmowały pomoc państwa, a jeśli tak, czy może ona zostać uznana za zgodną z Traktatem.
- (35) Wyrok w sprawie „Tubacex” pozwala na stwierdzenie, że działania organów publicznych przybierające formę restrukturyzacji zadłużenia nie stanowią pomocy państwa, jeśli spełniają kryteria wskazane we wspomnianym wyroku (zob. motyw 4).
- (36) W wyroku wydanym w sprawie T-36/99 unieważniającym decyzję z 2000 r. Sąd Pierwszej Instancji odrzucił przesłanki, na podstawie których Komisja stwierdziła, że TGSS i FOGASA postąpiły tak, jakby zrobił to wierzyciel prywatny. W tym celu, a także mając na uwadze wyrok Sądu Pierwszej Instancji, należy sprawdzić:
- sytuację wierzycieli publicznych w porównaniu z sytuacją wierzycieli prywatnych;
  - sytuację banku Banco Español de Crédito (zwanym dalej „Banesto”), będącego wierzycielem prywatnym, w porównaniu z sytuacją TGSS i FOGASA;
  - możliwości odzyskania całości kwot zadłużenia przez TGSS i FOGASA bez ponoszenia strat ekonomicznych; oraz
  - perspektywy w zakresie przyszłej rentowności oraz możliwości kontynuacji działalności przez SNIACE.

(37) Kryteria ogłoszone w wyroku w sprawie „Tubacex” oraz w wyroku Sądu Pierwszej Instancji wydanym w sprawie T-36/99 kumulują się. Od momentu, w którym reguły przyjęte przez wierzycieli publicznych przestaną odpowiadać choćby jednemu z nich, Komisja nie może stosować zasady wierzyciela prywatnego.

6.2.1. POROZUMIENIA ZAWARTE Z FOGASA

(38) W odróżnieniu od stanu faktycznego, który stanowił podstawę wyroku w sprawie „Tubacex”, oba porozumienia z FOGASA zostały zawarte na przestrzeni około dwóch lat i miały za przedmiot odmienne kwoty zadłużenia. Komisja uważa, że nie chodzi o pojedyncze porozumienie. Fundusz FOGASA nie miał również zamiaru, w momencie zawierania drugiego porozumienia, połączyć tych porozumień w jedno, którego przedmiotem byłaby łączna kwota zadłużenia. FOGASA połączył zaległe zobowiązania dopiero na podstawie porozumienia z dnia 18 marca 1999 r.⁽¹⁾, to znaczy cztery lata po drugim porozumieniu zawartym przez FOGASA i SNIACE.

(39) Na potrzeby niniejszej oceny Komisja najpierw przeprowadzi analizę pierwszego porozumienia z FOGASA I, a następnie porozumienia z FOGASA II, uwzględniając kryteria mające zastosowanie w odniesieniu do wierzyciela prywatnego.

Porozumienie z FOGASA I

(40) SNIACE i FOGASA zawarły pierwsze porozumienie dotyczące restrukturyzacji zadłużenia w dniu 5 listopada 1993 r. na kwotę 1 362 708 700 ESP (łącznie z odsetkami). Porozumienie zostało zawarte po wypłaceniu przez FOGASA zaległych pensji i odpraw należnych od SNIACE personelowi spółki.

(41) Na potrzeby analizy Komisja musi wyraźnie odróżnić moment zawarcia porozumienia (analiza *ex ante*) od momentu jej wykonania (analiza *ex post*). Dlatego też mogłoby się zdarzyć, że po przeanalizowaniu porozumienia na podstawie jego właściwości w momencie zawarcia można by dojść do wniosku, że porozumienie to nie obejmuje pomocy państwa, natomiast jego wykonanie, w warunkach innych niż początkowo przewidziane, doprowadziłoby do zmiany początkowego poglądu i wysunięcia wniosku, że jednak obejmuje taką pomoc.

Ocena porozumienia z FOGASA I w momencie jego zawarcia

Pozycja FOGASA w porównaniu z pozycją wierzycieli prywatnych, w tym z pozycją Banesto

(42) Komisja zauważa, że pierwsze porozumienie o restrukturyzacji zadłużenia z FOGASA datuje się na dzień 5 listopada 1993 r., to znaczy niemal 8 miesięcy po ogłoszeniu o wstrzymaniu regulowania płatności przez sędziego pierwszej instancji dnia 25 marca 1993 r., co spowodowało konieczność dokonania przez FOGASA wypłaty na rzecz pracowników SNIACE. W tamtym momencie fundusz FOGASA powiązał porozumienie z hipoteką na aktywach SNIACE w celu zaga-

rantowania sobie spłaty przynajmniej części udzielonego kredytu. Oprocentowanie zastosowane przez FOGASA wyniosło 10 %, czyli w wysokości ustanowionej przez prawo obowiązujące w momencie zawarcia porozumienia.

(43) Ze swej strony, bank Banesto udzielił SNIACE w roku 1987 i w roku 1991, to znaczy znacznie wcześniej niż zawarto porozumienie z FOGASA I, kredytów w postaci zabezpieczonych hipoteką linii kredytowych z oprocentowaniem w wysokości odpowiednio 16 % i 18 % (w tamtym czasie było to zgodne z warunkami rynkowymi).

(44) Zatem należy stwierdzić, że przy ogłoszeniu o wstrzymaniu regulowania płatności w 1992 r. SNIACE miała co najmniej dwóch wierzycieli: fundusz FOGASA, któremu spółka była winna kwotę wynagrodzeń, których SNIACE nie mogła zapłacić swoim pracownikom, oraz bank BANESTO z tytułu udzielonych kredytów, które nie zostały jeszcze spłacone w całości.

(45) Od czasu ogłoszenia stanu niewypłacalności bank BANESTO mógł wyegzekwować przysługujące mu prawa uprzywilejowanego wierzyciela hipotecznego SNIACE. Jednakże dopiero na mocy porozumienia z dnia 26 września 1996 r., to znaczy dopiero po trzech latach od zawarcia porozumienia FOGASA I, spółka SNIACE scedowała na rzecz Banesto, w charakterze spłaty części zadłużenia, posiadane akcje firmy Inquitex oraz tereny objęte hipoteką.

(46) Ze swej strony fundusz FOGASA był prawnie zobowiązany do wypłaty pensji w przypadku wstrzymania realizacji płatności. Od momentu, w którym fundusz FOGASA musiał wypłacić pensje pracownikom SNIACE, rozpoczął negocjacje dotyczące porozumienia w sprawie restrukturyzacji zadłużenia w celu odzyskania kredytu. Fakt, że BANESTO nie wyegzekwował udzielonych kredytów hipotecznych od SNIACE, dowodzi raczej, że fundusz FOGASA działał z właściwą ostrożnością i rozwagą, kiedy zawierał porozumienie w sprawie restrukturyzacji, i uzyskiwał gwarancje od chwili, gdy ogłoszono wstrzymanie realizacji płatności, w odróżnieniu od wierzyciela prywatnego, jakim był bank BANESTO.

(47) Z tego względu FOGASA i SNIACE szybko ukończyły negocjacje, które pozwoliły uznać gotowość stron do wybrania rozwiązania polubownego.

Możliwość odzyskania wszystkich kwot zadłużenia wobec FOGASA bez ponoszenia szkód finansowych

(48) Po zaakceptowaniu roszczenia pracowników SNIACE, którzy żądali wypłacenia zaległych pensji i odpraw, należnych im na mocy postępowania sądowego, w ramach którego ogłoszono wstrzymanie realizacji płatności, fundusz FOGASA zawarł porozumienie o restrukturyzacji zadłużenia w celu uzyskania od SNIACE zwrotu zaangażowanych kwot. W momencie zawarcia porozumienia przez strony FOGASA zastosował odsetki ustawowe ustalone przez prawo hiszpańskie, to znaczy w wysokości 10 %.

⁽¹⁾ Pismo FOGASA z datą 22 sierpnia 2008 r. przesłane przez władze hiszpańskie, s. 2.

(49) Komisja jest zdania, że umożliwiając SNIACE restrukturyzację spłat zadłużenia, fundusz FOGASA zastosował zasadę z wyroku w sprawie „Tubacex”, według której: „wierzyciel nie stara się uzyskać nadzwyczajnego dochodu z należnych mu pieniędzy, a jedynie pragnie pobrać wszystkie wypłacone zaliczkowo kwoty bez ponoszenia strat finansowych. W tym celu, umożliwiając rozłożenie spłaty kredytu na raty, aby zapewnić sobie jego zwrot, wymaga dodatkowego zapłacenia odsetek, które mają zrekompensować spadek wartości pieniądza, jaki będzie miał miejsce na skutek opóźnienia spłaty”⁽¹⁾.

Perspektywy rentowności finansowej w przyszłości

(50) W czasie, gdy zawarto porozumienie, funduszowi FOGASA znany był fakt, że spółka SNIACE przechodziła kryzys, dlatego też zdecydował się działać na korzyść pracowników, aby mogli otrzymać swoje pensje i odprawy, których spółka SNIACE nie była w stanie wypłacić ze względu na to, że znalazła się w sytuacji wstrzymania realizacji płatności.

(51) Jest rzeczą pewną, że w momencie wystąpienia tych wydarzeń jedyny rozsądny plan przywrócenia rentowności, jaki SNIACE mogła zaproponować spółce FOGASA, polegał na restrukturyzacji zadłużenia. Jednakże po poważnym konflikcie o charakterze socjalnym, jaki spółka przeszła w 1992 r., jej działalność była stopniowo reaktywowana, co pozwalało dostrzec pewne perspektywy na przyszłą rentowność, chociaż kondycja spółki wciąż była dosyć słaba.

(52) Brak ugody z wierzycielami prywatnymi, jak również fakt, że nie forsowali oni egzekucji długu od 1993 r., wskazuje wyraźnie na to, że istniały faktyczne przesłanki wskazujące na możliwość poprawy sytuacji firmy oraz że nie wydawało się korzystne stwarzanie ryzyka zaprzestania działalności przez spółkę.

Wniosek dotyczący zawarcia porozumienia z FOGASA I

(53) Komisja jest zdania, że w momencie jego zawierania, porozumienie z FOGASA I nie stanowiło pomocy państwa.

Analiza wykonania porozumienia z FOGASA I

(54) Pomiędzy dniem 5 listopada 1993 r. a 18 marca 1999 r., czyli dniem, w którym fundusz FOGASA zawarł nowe

porozumienie o restrukturyzacji zadłużenia, na podstawie którego przedłużono o dalsze dwa lata termin spłaty długu, SNIACE spłaciła jedynie około 50 % swoich zobowiązań.

Pozycja wierzycieli publicznych w porównaniu z pozycją wierzycieli prywatnych

(55) Fundusz FOGASA, zamiast skorzystać z gwarancji i hipotek ustanowionych na jego rzecz na podstawie porozumienia z 1993 r., wolał zmienić porozumienie o restrukturyzacji zadłużenia w celu zmaksymalizowania możliwości odzyskania udzielonych kredytów. Komisja zauważa natomiast, że dnia 26 września 1996 r. bank Banesto zaakceptował jako spłatę części zadłużenia SNIACE przekazanie terenów stanowiących własność tej spółki, jak również akcje, które SNIACE posiadała w firmie Inquitex.

(56) Komisja uważa, że postępowanie FOGASA nie jest porównywalne z postępowaniem banku BANESTO, który chciał ochronić część udzielonego kredytu poprzez zawarcie umowy z 1996 r., w przeciwieństwie do funduszu FOGASA, który w żaden sposób nie starał się uzyskać spłaty swojego kredytu zgodnie z porozumieniem zawartym ze SNIACE.

Możliwość odzyskania całości zaległych kwot należnych FOGASA bez ponoszenia strat finansowych

(57) Komisja wskazuje na fakt, że w momencie renegocjacji porozumienia fundusz FOGASA nie wymagał dodatkowej płatności odsetek, jako że łączna kwota do spłaty pozostała taka sama, mimo że ostateczny termin został przedłużony o dwa lata⁽²⁾. Dlatego też Komisja uważa, że należy odrzucić argument Hiszpanii⁽³⁾, zgodnie z którym fundusz chciał ochronić swoją inwestycję przez deprecjacją waluty.

Perspektywy na rentowność w przyszłości

(58) Na podstawie zamieszczonej poniżej tabeli 3 Komisja stwierdza, że w momencie zawarcia porozumienia z dnia 18 marca 1999 r., na mocy którego zmieniono porozumienie z dnia 5 listopada 1993 r., firma znajdowała się w sytuacji rosnącego zadłużenia, ciągłych strat oraz ujemnego kapitału własnego, co budziło wątpliwości co do perspektyw odzyskania kredytu.

⁽²⁾ Pismo władz hiszpańskich z dnia 4 lipca 2005 r., załącznik I.

⁽³⁾ Pismo Hiszpanii z dnia 21 marca 2000 r.: „Odsetki zastosowane w rezultacie rozłożenia na raty chronią wierzyciela przed stratą, jaką spowoduje utrata wartości pieniądza w czasie”.

⁽¹⁾ Punkt 32.

Tabela 3

	(mln EUR)									
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Sprzedż	69,3	43,0	4,8	39,3	65,9	34,5	33,6	56,6	57,5	82,0
Wyniki	- 24,8	- 27,9	- 22,8	- 10,7	0,9	- 11,7	- 3,0	- 9,6	- 7,4	1,7
Przepływy środków pieniężnych	- 15,3	- 19,8	- 20,0	- 6,0	6,4	- 8,8	2,2	- 2,2	- 0,6	8,7
Zadłużenie ogółem	84,1	82,8	95,4	112,6	116,5	108,2	104,9	106,1	112,8	121,8

(59) Chociaż spółka uzyskała nieznacznie dodatnie saldo w 1995 r., należy uznać, że sytuacja finansowa firmy wskazywała, że perspektywy rentowności były niepewne.

Wniosek dotyczący zawarcia porozumienia z FOGASA I

(60) Komisja doszła do wniosku, że fundusz FOGASA nie postąpił tak, jakby postąpił wierzyciel prywatny, ponieważ:

a) nie wykazał zamiaru uzyskania w charakterze częściowej spłaty długu określonych aktywów, co do których nabył prawa w związku z zawarciem porozumienia z 1993 r.;

b) perspektywy rentowności były niepewne ze względu na stałe pogarszanie się sytuacji finansowej spółki;

c) nie wymógł dodatkowej płatności odsetek, negocjując porozumienie o restrukturyzacji w 1999 r., i nie naliczył odsetek za zwłokę od sum niezapłaconych zgodnie z porozumieniem.

Porozumienie z FOGASA II

(61) Dnia 31 października 1995 r. SNIACE i FOGASA zawarły drugie porozumienie o restrukturyzacji zadłużenia w kwocie 339 459 878 ESP (łącznie z odsetkami). Porozumienie to zostało zawarte po kolejnej wypłacie przez FOGASA pensji i odpraw należnych od SNIACE na rzecz jej personelu.

Sytuacja wierzycieli publicznych w porównaniu z sytuacją wierzycieli prywatnych

(62) Podobnie jak w przypadku wykonania porozumienia z FOGASA I, Komisja uważa, że postępowanie spółki FOGASA nie może być porównywane z postępowaniem banku BANESTO, który zawierając umowę z 1996 r., dołożył starań, by zabezpieczyć część udzielonego kredytu, podczas gdy fundusz FOGASA, który odzyskał jedynie część zadłużenia będą-

cego przedmiotem porozumienia z 1993 r., zawarł nowe porozumienie w 1995 r., którego przedmiotem były nowe długi.

Możliwość odzyskania całości zaległych kwot należnych FOGASA bez ponoszenia strat finansowych

(63) Nowe porozumienie zostało zawarte, pomimo że:

(i) porozumienie z dnia 5 listopada 1993 r. nie było odpowiednio przestrzegane;

(ii) przedmiotem porozumienia były nowe długi zaciągnięte w funduszu FOGASA, który po raz kolejny zaspokoił roszczenia pracowników SNIACE w zakresie płatności wynagrodzenia; a także

(iii) znana była słaba pozycja finansowa SNIACE, spółki znajdującej się w stanie kryzysu ze względu na powtarzające się od kilku lat straty, ujemny kapitał własny oraz spore zadłużenie, co zostało przedstawione w tabeli zamieszczonej w motywie 59.

(64) Ponadto oczywiste jest, że fundusz FOGASA nie rozważał nawet możliwości przeprowadzenia egzekucji zadłużenia z hipoteki ustanowionej na jego rzecz. Pewne jest, że egzekucja mogłaby spowodować zamknięcie firmy, lecz nie ma najmniejszej wątpliwości, że w ramach likwidacji SNIACE fundusz FOGASA mógłby odzyskać całość lub część zadłużenia poprzez cesję aktywów firmy.

(65) W odniesieniu do powyższego Komisja wskazuje, że władze hiszpańskie kilkakrotnie odpowiedziały, iż oszacowanie wartości firmy, które pozwoliłoby na obliczenie kwoty możliwej do odzyskania, było niemożliwe oraz że, tak czy inaczej, w przypadku likwidacji wartość aktywów mogłaby ulec znaczącemu obniżeniu⁽¹⁾. Jest rzeczą oczywistą, że z tego względu FOGASA odrzucił możliwość likwidacji SNIACE na rzecz rozwiązania przewidującego restrukturyzację zadłużenia.

⁽¹⁾ Odpowiedź władz hiszpańskich z dnia 4 lipca 2005 r.: „Ani FOGASA, ani [TGSS] nie posiadają wystarczających danych, aby dokonać oceny wartości majątku firmy w tamtym czasie”.

(66) Władze hiszpańskie dodały w swojej odpowiedzi z dnia 29 września 2005 r., że „jeśli w jakimkolwiek momencie [FOGASA] odmówiłby podpisania nowego porozumienia dotyczącego odzyskania zadłużenia bez uzasadnienia, naruszyłby wiążące go przepisy i działałby w sposób arbitralny”. Komisja wnioskuję z oświadczenia złożonego przez władze hiszpańskie, że fundusz FOGASA nie próbował uzasadnić potencjalnego odrzucenia restrukturyzacji zadłużenia. Dla władz hiszpańskich sam fakt podjęcia próby odzyskania całości zadłużenia, nawet poprzez zamknięcie SNIACE, jest niewystarczający⁽¹⁾.

Wniosek dotyczący porozumienia z FOGASA II

(67) Komisja doszła do wniosku, że fundusz FOGASA nie postąpił tak, jakby postąpił wierzyciel prywatny, ponieważ:

- a) nie żądał płatności zadłużenia, które stanowiło przedmiot porozumienia z 1993 r., zgodnie z harmonogramem zawartym we wspomnianym porozumieniu;
- b) perspektywy rentowności były niepewne ze względu na stałe pogarszanie się sytuacji finansowej spółki;
- c) zgodził się zawrzeć nowe porozumienie, którego przedmiotem były nowe długi.

6.2.2. POROZUMIENIE Z TGSS

(68) Jak już wspomniano w motywie 21, dnia 8 marca 1996 r. TGSS zawarł ze SNIACE porozumienie, które zostało zmienione dnia 7 maja 1996 r. oraz 30 września 1997 r. Pomimo że zostało ono zawarte około 18 miesięcy po zawarciu pierwszego porozumienia, to ostatnie porozumienie dotyczyło tych samych kwot zadłużenia. Dlatego Komisja uważa, że chodzi o jedno porozumienie, które zostało wielokrotnie zmienione.

Pozycja wierzycieli publicznych w porównaniu z pozycją wierzycieli prywatnych

(69) W momencie zawarcia pierwszego porozumienia pomiędzy TGSS a SNIACE, dnia 8 marca 1996 r., jak również w momencie jego pierwszej zmiany dnia 7 maja 1996 r., wierzyciele publiczni jeszcze nie osiągnęli porozumienia. Dopiero od chwili, kiedy dokonano drugiej zmiany porozumienia, to znaczy od dnia 30 września 1997 r., można było porównać pozycję TGSS z pozycją wierzycieli prywatnych.

(70) Można przyznać na tym etapie, że TGSS poszedł dalej niż wierzyciele prywatni, zawierając porozumienie w celu maksymalnego zwiększenia możliwości odzyskania udzielonych kredytów.

Możliwość odzyskania całości zaległych kwot należnych TGSS bez ponoszenia strat finansowych

(71) Zgodnie z prawodawstwem hiszpańskim TGSS może zawierać porozumienia dotyczące restrukturyzacji zadłużenia pod warunkiem zastosowania odsetek ustawowych obowiązujących w momencie zawierania umowy.

(72) W ten sposób TGSS próbował chronić udzielone kredyty bez ponoszenia strat finansowych, zgodnie z wyrokiem w sprawie „Tubacex”.

Perspektywy rentowności spółki

(73) W momencie zawierania umowy, jak już zostało powiedziane w motywie 63 pkt (iii), SNIACE znajdowała się w kryzysie ze względu na ponoszone od wielu lat straty, ujemny kapitał własny oraz istotne zadłużenie.

(74) Ponadto władze hiszpańskie nie zdołały w pozytywny sposób odpowiedzieć na wezwanie Komisji (pismo z dnia 7 sierpnia 2008 r. D/531127) o udostępnienie protokołów spotkań, jakie odbyły się pomiędzy przedstawicielami TGSS i SNIACE w 1994 r.⁽²⁾ Protokoły te pozwoliłyby Komisji poznać kontekst negocjacji oraz dokonać oceny opinii TGSS dotyczącej realnych możliwości sprostania przez SNIACE zobowiązaniom zarówno przeszłym, jak i przyszłym. Tymczasem w odpowiedzi z dnia 10 września 2008 r. władze hiszpańskie stwierdziły, że nie dysponują takimi dokumentami.

(75) Wydaje się więc oczywiste, że TGSS znał sytuację finansową SNIACE, a w szczególności fakt niewywiązywania się ze zobowiązań wobec FOGASA. Jako że porozumienie zostało zawarte w 1996 r., TGSS mógł sprawdzić, na podstawie dokumentacji księgowej firmy, że SNIACE tylko częściowo przestrzegła porozumienia z 1993 r., a ponadto, że zawarła ze spółką FOGASA nowe porozumienie w 1995 r. (to jest około 6 miesięcy przed porozumieniem z TGSS), którego przedmiotem było nowe zadłużenie.

Wniosek dotyczący porozumienia z TGSS

(76) Komisja doszła do wniosku, że TGSS nie postąpił tak, jakby postąpił wierzyciel prywatny, ponieważ:

⁽¹⁾ Odpowiedź władz hiszpańskich z dnia 29 września 2005 r.

⁽²⁾ Władze hiszpańskie powiadomiły Komisję (pismo z dnia 28 lutego 2005 r. w odpowiedzi na pismo Komisji z dnia 3 grudnia 2004 r.), że miało miejsce wiele spotkań pomiędzy SNIACE a TGSS.

- a) SNIACE nie spłacał w całości swojego zadłużenia wobec innego wierzyciela publicznego (FOGASA), który ponadto zaakceptował kumulację zadłużenia; oraz
- b) perspektywy na osiągnięcie rentowności były niepewne ze względu na ciągłe pogarszanie się sytuacji finansowej dłużnika.

6.2.3. WNIOSEK DOTYCZĄCY ISTNIENIA POMOCY

- (77) W opinii Komisji wyłącznie środek, który doprowadził do porozumienia z dnia 5 listopada 1993 r. pomiędzy FOGASA a SNIACE, może zostać uznany za spełniający kryterium postępowania wierzyciela prywatnego. Dlatego też środek ten nie daje SNIACE żadnej przewagi.
- (78) Komisja uważa natomiast, że zawarcie porozumienia z FOGASA I, zmienionego dnia 18 marca 1999 r. porozumieniem z FOGASA II, a także porozumienia z TGSS zapewniły SNIACE przewagę w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu z powodów, jakie wcześniej zostały wymienione. W rzeczywistości środki te dają SNIACE przewagę poprzez umożliwienie spółce restrukturyzacji ustawowych zobowiązań z tytułu płatności składek na ubezpieczenie społeczne oraz płatności z tytułu zobowiązań zaciągniętych wobec FOGASA, które normalnie musiałyby spłacać, gdyby chodziło o zobowiązania wobec wierzycieli prywatnych.
- (79) Jeśli chodzi o pozostałe kryteria, Komisja uważa, po pierwsze, że środki te finansowane są z funduszy państwa, jako że zarówno FOGASA, jak i TGSS to podmioty publiczne, których zasoby pochodzą z płatności obowiązkowych składek.
- (80) Po drugie, zakwestionowane środki mają charakter selektywny, gdyż dotyczą wyłącznie SNIACE.
- (81) Po trzecie: rynki, na których działa SNIACE, charakteryzują się dużą intensywnością wymiany handlowej pomiędzy państwami członkowskimi. SNIACE sprzedaje część swojej produkcji w Europie, gdzie konkuruje z innymi przedsiębiorstwami. W związku z powyższym środki pomocy przyznane SNIACE mogą wywierać wpływ na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi. W ten sam sposób środki te grożą zakłóceniem konkurencji pomiędzy producentami wyrobów tekstylnych.
- (82) Dlatego też Komisja uważa, że środki związane z wykonaniem porozumienia z FOGASA I, porozumienia z FOGASA II oraz porozumienia z TGSS stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.

6.3. BADANIE ZGODNOŚCI POMOCY ZE WSPÓLNYM RYNKIEM

- (83) Zgodność środków uznanych za pomoc państwa ze wspólnym rynkiem w świetle postanowień art. 87 ust. 1 Traktatu powinna zostać oceniona na podstawie wyjątków przewidzianych w ust. 2 i 3 tegoż artykułu.

(84) Wyjątki przewidziane w art. 87 ust. 2 oraz w art. 87 ust. 3 lit. b), d) i e) nie mają w żadnym razie zastosowania, jako że środki nie zostały przeznaczone na wsparcie realizacji ważnego projektu stanowiącego przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania ani na zaradzenie poważnemu zaburzeniu gospodarki państwa członkowskiego, ani też na wspieranie kultury czy zachowanie dziedzictwa kulturowego. Podobnie nie mamy do czynienia z inną kategorią pomocy określonej na wniosek Komisji przez Radę na mocy decyzji podjętej kwalifikowaną większością głosów.

(85) W konsekwencji należy sprawdzić, czy zachodzą wyjątki związane z rozwojem określonych regionów lub sektorów przewidziane w art. 87 ust. 3 lit. a) i c).

(86) Ponieważ chodzi o środki pomocy przeznaczone na wsparcie rozwoju określonych sektorów oraz mając na uwadze charakter omawianych środków, jedyne właściwe kryteria to te dotyczące środków pomocy przeznaczonych na ratowanie lub restrukturyzację zagrożonych przedsiębiorstw.

(87) Rozważając kwestię pomocy przeznaczonej na wsparcie rozwoju określonych regionów, Komisja zauważa, że region, w którym zlokalizowana jest spółka SNIACE, może od września 1995 r. występować o pomoc regionalną na podstawie art. 87 ust. 3 lit. a), zaś przedtem mógł występować o pomoc o charakterze regionalnym na podstawie art. 87 ust. 3 lit. c).

(88) Dlatego też Komisja musi dokonać analizy środków w świetle wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw oraz wytycznych dotyczących pomocy regionalnej. Na mocy komunikatu Komisji w sprawie określenia norm mających zastosowanie do oceny bezprawnych środków pomocy państwa⁽¹⁾ środki należy poddać ocenie na podstawie wytycznych obowiązujących w momencie udzielania pomocy.

Pomoc na ratowanie i restrukturyzację zagrożonych przedsiębiorstw

(89) Jeśli chodzi o normy dotyczące pomocy na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw znajdujących się w kryzysie, bez wątpienia od czasu publikacji ósmego sprawozdania dotyczącego polityki konkurencji w 1979 r., a także we wszystkich kolejnych wytycznych po nim następujących, Komisja wymaga sporządzenia planu restrukturyzacji pozwalającego na przywrócenie rentowności zagrożonym przedsiębiorstwom⁽²⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. C 119 z 22.5.2002, s. 22.

⁽²⁾ Punkt 227 ósmego sprawozdania Komisji Europejskiej dotyczącego polityki konkurencji z 1979 r. Punkt 3.2.2 ppkt (i) wytycznych wspólnotowych w sprawie pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz.U. C 368 z 31.12.1994, s. 12). Punkt 31 wytycznych wspólnotowych w sprawie pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz.U. C 288 z 9.10.1999, s. 2). Punkt 34 wytycznych wspólnotowych w sprawie pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2).

(90) W przedmiotowej sprawie władze hiszpańskie nigdy nie argumentowały, że środki były pomocą przeznaczoną na ratowanie i restrukturyzację. Nigdy też nie starały się wykazać, że chodzi o jakikolwiek plan restrukturyzacji w rozumieniu przepisów mających zastosowanie w dniu przyznania zakwestionowanej pomocy. Plan tego rodzaju winien zawierać między innymi opis wewnętrznych środków ukierunkowanych na restrukturyzację oraz opis środków wyrównawczych, zgodnie z wymogiem zawartym w ósmym sprawozdaniu Komisji dotyczącym polityki konkurencji z 1979 r. (pkt 227 i 228) oraz wytycznych przyjmowanych od roku 1994⁽¹⁾. Brak planu restrukturyzacji potwierdza, że jedynym celem udzielenia pomocy było utrzymanie funkcjonowania firmy bez wymagania jakiegokolwiek działania z jej strony, mającego na celu restrukturyzację spółki.

(91) Jeśli chodzi o plan przywrócenia rentowności, który wnioskodawca przedstawił Komisji przed wszczęciem postępowania, władze hiszpańskie ograniczyły się do wskazania, konkretnie w piśmie z dnia 30 czerwca 1997 r. będącym odpowiedzią na pismo Komisji z dnia 16 maja 1997 r., że wniosek eksperta, według którego „rentowność SNIACE może zostać zagwarantowana wyłącznie poprzez przyznanie subwencji, które pozwolą spółce na zrealizowanie projektów inwestycyjnych i renegotiację zadłużenia”, stanowił wyłącznie jego osobisty pogląd wyrażony w opracowaniu własnym, co nie oznacza, że odzwierciedlał on przekonanie władz hiszpańskich⁽²⁾.

(92) W związku z powyższym, ponieważ nie istnieje plan restrukturyzacji, środki przyjęte w ramach porozumienia z FOGASA II i porozumienia z TGSS, jak również wykonanie porozumienia z FOGASA I nie znajdują uzasadnienia na podstawie ósmego sprawozdania Komisji Europejskiej dotyczącego polityki konkurencji z 1979 r. lub na podstawie wytycznych wspólnotowych w sprawie środków pomocy służących ratowaniu i restrukturyzacji z 1994, 1999 i 2004 r.

Pomoc regionalna

(93) Jeśli chodzi o wyjątki przewidziane w art. 87 ust. 3 lit. a) i c), dotyczące pomocy przeznaczonej na sprzyjanie rozwojowi lub ułatwianie rozwoju określonych regionów, Komisja wskazuje, że region, w którym ma swoją siedzibę spółka SNIACE, może ubiegać się od września 1995 r. o pomoc regionalną na mocy art. 87 ust. 3 lit. a), zaś przed tą datą mógł ubiegać się o pomoc regionalną na mocy art. 87 ust. 3 lit. c).

(94) Jednakże pomoc udzielona SNIACE nie ma właściwości pomocy pozwalającej zakwalifikować ją jako pomoc służącą ułatwieniu rozwoju określonych regionów gospodarczych w rozumieniu cytowanego artykułu, jako że została udzielona w formie pomocy operacyjnej, to znaczy bez poddania jej jakimkolwiek warunkom dotyczącym inwestycji lub tworzenia miejsc pracy.

(95) Od roku 1979⁽³⁾ Komisja zezwała na udzielanie wyłącznie pomocy, która uwarunkowana jest dokonaniem wstępnej inwestycji lub tworzeniem miejsc pracy w regionach mogących ubiegać się o pomoc regionalną, w przypadku gdy państwo członkowskie zdoła udowodnić istnienie niekorzystnych czynników i wykaże, na ile są istotne, co w przedmiotowym przypadku nie miało miejsca.

(96) Dlatego też środki zastosowane w ramach porozumienia z FOGASA II i porozumienia z TGSS, jak również wykonanie porozumienia z FOGASA I nie mogą zostać uzasadnione na podstawie komunikatu Komisji z 1979 r. ani wytycznych dotyczących pomocy regionalnej z 1998 r.

Pomoc na rzecz sektora włókien syntetycznych

(97) Jeśli chodzi o przepisy dotyczące sektora włókien syntetycznych mające zastosowanie w chwili zawierania porozumień⁽⁴⁾, Komisja uważa, że jedyna pomoc, o jaką można było się ubiegać, to pomoc o charakterze inwestycyjnym. Jednakże zakwestionowane środki nie wykazują żadnej właściwości pomocy inwestycyjnej. Środki przyjęte w ramach porozumienia z FOGASA II oraz porozumienia z TGSS, jak również wykonanie porozumienia z FOGASA I nie znajdują uzasadnienia na podstawie wytycznych z lat 1992 lub 1996.

Wniosek dotyczący zgodności środków pomocy

(98) Komisja jest zdania, że postanowienia dotyczące stosowania porozumienia z FOGASA I, zmienionego dnia 18 marca 1999 r., jak również zawarcie porozumienia z FOGASA II oraz porozumienia z TGSS nie mogą zostać uznane za zgodne z Traktatem.

7. PROCEDURA ODZYSKANIA ŚRODKÓW POMOCY NIEZGODNYCH Z PRAWEM

(99) Ponieważ Komisja jest zdania, że wykonanie porozumienia z FOGASA I, zmienionego dnia 18 marca 1999 r., jak również porozumienia z FOGASA II i porozumienia z TGSS są niezgodne z Traktatem, beneficjent winien zwrócić otrzymane kwoty.

(100) Tryby odzyskiwania środków pomocy niezgodnej z prawem, uznanych za niezgodne z Traktatem, zostały zdefiniowane w komunikacie Komisji „Zapewnienie skutecznego wykonania decyzji Komisji nakazujących państwom członkowskim odzyskanie pomocy przyznanej bezprawnie i niezgodnej ze wspólnym rynkiem” (zwanym dalej „komunikatem z 2007 r.”)⁽⁵⁾. Orzecznictwo Trybunału w pierwszym rzędzie, jak również pkt 37 komunikatu z 2007 r. precyzują, że Komisja nie musi określać dokładnej kwoty podlegającej zwrotowi. Jednakże decyzja powinna zawierać wskazówki, które pozwolą Hiszpanii na określenie takiej kwoty.

⁽¹⁾ Zob. pkt 3.2.2 ppkt (i) wytycznych z 1994 r.: „[...] pomoc musi być powiązana z wykonalnym programem restrukturyzacji lub odzyskania [...]”.

⁽²⁾ Pismo władz hiszpańskich przesłane faksem dnia 30 czerwca 1997 r., s. 2.

⁽³⁾ Punkt 4 akapit drugi komunikatu Komisji o trybach udzielania pomocy regionalnej (Dz. U. C 31 z 3.2.1979, s. 9). Punkt 4.15 wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej (Dz.U. C 74 z 10.3.1998, s. 9).

⁽⁴⁾ Dz.U. C 346 z 30.12.1992, s. 2 i Dz.U C 94 z 30.3.1996, s. 11.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 272 z 15.11.2007, s. 4.

- (101) Rozporządzenie Komisji (WE) nr 794/2004⁽¹⁾ ustanawiające przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999⁽²⁾ stanowi, że od kwoty pomocy podlegającej zwrotowi na podstawie nakazu odzyskania środków naliczane będą odsetki według odpowiedniej stopy ustalonej przez Komisję. Odsetki będą naliczane od daty, w której pomoc niezgodna z prawem została udostępniona beneficjentowi, do daty odzyskania pomocy. Naliczane będą odsetki składane do dnia odzyskania pomocy.
- (102) Równocześnie należy zaznaczyć, że w sprawie metody naliczania odsetek Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 11 grudnia 2008 r. w sprawie C-295/07, *Komisja przeciwko Département du Loiret y Scout, SA*⁽³⁾ stwierdził, że metoda aktualizacji kwoty nielegalnej pomocy stanowi kwestię materialną, a nie procesową⁽⁴⁾. Decyzja z 2000 r. oraz decyzja dotycząca powtórnego wszczęcia postępowania zostały podjęte na długo przed wejściem w życie rozporządzenia (WE) nr 794/2004.
- (103) Dlatego też Komisja uważa, że metoda obliczenia kwoty nielegalnej pomocy do odzyskania powinna być taka sama, jak stosowana w czasie podjęcia unieważnionej decyzji i że w związku z powyższym państwo członkowskie będzie wykorzystywać metodę określaną jako „odsetki zwykłe”, aby obliczyć kwotę należną do zwrotu.
- (104) Na potrzeby niniejszej sprawy Komisja rozróżnia z jednej strony częściowe wykonanie porozumienia z FOGASA I, a z drugiej niezgodne środki w porozumieniu z FOGASA II oraz w porozumieniu z TGSS.

Porozumienie z FOGASA I

- (105) Jak już wskazano w motywie 77, Komisja uważa, że porozumienie zawarte pomiędzy FOGASA a SNIACE dnia 5 listopada 1993 r. spełnia kryteria wierzyciela prywatnego i w związku z powyższym nie stanowi pomocy państwa.
- (106) Jednakże ze względu na fakt, że wspomniane porozumienie było przestrzegane jedynie w części, Komisja stwierdza, że porozumienie z FOGASA I zrewidowane dnia 18 marca 1999 r. stanowi niezgodną ze wspólnym rynkiem i prawem pomoc, która podlega odzyskaniu. Niezgodność ze wspólnym rynkiem dotyczy z jednej strony sum niezapłaconych zgodnie z porozumieniem do dnia 18 marca 1999 r., a z drugiej – pozostałej części pomocy od wskazanej daty.
- (107) Kwota pomocy, jaką należy odzyskać, powinna zawierać należne odsetki naliczone zgodnie z metodą odsetek

zwykłych (zob. motyw 101). Kwoty zwrócone w wykonaniu porozumienia z FOGASA I przed jego zrewidowaniem, nawet z uwzględnieniem faktu, że odsetki były niższe od oprocentowania referencyjnego Komisji, nie stanowią pomocy państwa i w związku z tym nie istnieje konieczność ich odzyskiwania. Dokonane płatności inne niż kwoty wpłacone w wykonaniu porozumień mogą zostać potrącone od kwot, jakie należy odzyskać jako pomoc niezgodną ze wspólnym rynkiem i prawem.

Porozumienie z FOGASA II i porozumienie z TGSS

- (108) Jak wskazano wyżej, Komisja jest zdania, że Hiszpania udzieliła pomocy niezgodnej z prawem w formie porozumienia o zwrocie zawartego z FOGASA dnia 30 października 1995 r. oraz porozumienia o restrukturyzacji zadłużenia zawartego z TGSS dnia 8 marca 1996 r., sprzecznych z art. 88 ust. 3 Traktatu, które to środki pomocy są niezgodne ze wspólnym rynkiem oraz funkcjonowaniem Porozumienia EOG.
- (109) Mając na względzie niezgodność pomocy z prawem i wspólnym rynkiem, udzielone w jej ramach kwoty winny zostać niezwłocznie zwrócone, a ich skutki gospodarcze winny zostać zniwelowane. Kwoty, jakie należy uzyskać, stanowią równowartość całości zadłużenia będącego przedmiotem drugiego porozumienia z FOGASA oraz umowy z TGSS. Do kwot tych należy dodać odsetki zwykłe naliczone zgodnie ze stopą referencyjną Komisji. Dokonane płatności mogą zostać potrącone od sum podlegających odzyskaniu.

8. WNIOSEK

- (110) W świetle powyższych ustaleń należy zmienić decyzję 1999/395/WE.
- (111) Pierwsze porozumienie o zwrocie zadłużenia zawarte przez FOGASA i SNIACE nie stanowi pomocy państwa.
- (112) Natomiast nowa ocena wykonania porozumienia o zwrocie zadłużenia zawartego z FOGASA dnia 3 listopada 1993 r., porozumienia o zwrocie zadłużenia zawartego również z FOGASA dnia 30 października 1995 r. oraz porozumień o restrukturyzacji zadłużenia zawartych z TGSS prowadzi do wniosku, że Hiszpania udzieliła pomocy niezgodnej z prawem, sprzecznej z postanowieniami art. 88 ust. 3 Traktatu, a ponadto, że pomoc ta jest niezgodna ze wspólnym rynkiem oraz funkcjonowaniem Porozumienia EOG.
- (113) Ze względu na fakt, że przyznana pomoc jest niezgodna z prawem i wspólnym rynkiem, należy uzyskać jej zwrot, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 659/1999, i zniwelować jej skutki gospodarcze,

⁽¹⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1.

⁽³⁾ (Oczekuje na publikację).

⁽⁴⁾ Punkt 83.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ

Artykuł 1

W decyzji 1999/395/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Porozumienie zawarte dnia 5 listopada 1993 r. pomiędzy przedsiębiorstwem Sociedad Nacional de Industrias y Aplicaciones de Celulosa Española S.A. (SNIACE) oraz Fondo de Garantía Salaria (FOGASA) nie stanowiło w dniu jego zawarcia pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu WE.”;

b) po akapicie pierwszym wprowadza się akapit w brzmieniu:

„Niżej wymienione środki pomocy państwa udzielone przez Hiszpanię na rzecz SNIACE są niezgodne ze wspólnym rynkiem:

a) porozumienie zawarte dnia 8 marca 1996 r. (zmienione porozumieniem z dnia 7 maja 1996 r., a następnie porozumieniem z dnia 30 września 1997 r.) pomiędzy SNIACE a Tesorería General de la Seguridad Social dotyczące restrukturyzacji zadłużenia;

b) wykonanie porozumienia zawartego dnia 5 listopada 1993 r. pomiędzy SNIACE a FOGASA;

c) porozumienie zawarte dnia 31 października 1995 r. pomiędzy SNIACE a FOGASA.”;

2) artykuły 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 2

1. Hiszpania odzyskuje od beneficjenta pomoc, o której mowa w art. 1 akapit drugi.

2. Do kwot podlegających zwrotowi dolicza się odsetki za cały okres, począwszy od dnia, w którym pomoc została

przekazana do dyspozycji beneficjenta, do dnia jej faktycznego odzyskania.

3. Odzyskanie środków pomocy, o których mowa w art. 1 akapit drugi, odbywa się w sposób bezzwłoczny i skuteczny.

4. Hiszpania zapewnia wykonanie niniejszej decyzji w terminie czterech miesięcy od daty jej notyfikacji.

Artykuł 3

1. W terminie dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji Hiszpania przekazuje Komisji następujące informacje:

a) łączną kwotę (kwota główna i odsetki od zwracanej pomocy) do odzyskania od beneficjenta;

b) szczegółowy opis środków już podjętych oraz środków planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji;

c) dokumenty potwierdzające, że beneficjentowi nakazano zwrot pomocy.

2. Do momentu całkowitego odzyskania pomocy, o której mowa w art. 1 akapit drugi, Hiszpania na bieżąco informuje Komisję o kolejnych środkach podejmowanych na szczeblu krajowym w celu wykonania niniejszej decyzji. Na wniosek Komisji Hiszpania bezzwłocznie przedstawia informacje o środkach już podjętych oraz środkach planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji. Hiszpania dostarcza również szczegółowe informacje o kwocie pomocy oraz odsetkach już odzyskanych od beneficjenta.”.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Hiszpanii.

Sporządzono w Brukseli dnia 10 marca 2009 r.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji